

รายงานการประชุมวิชาการ การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์เชิดศักดิ์ ไธสงค์รัตน์ พ.บ., ป.ชั้นสูง (ศัลยศาสตร์), ว.ว. ศัลยศาสตร์, MHPE, Ph.D.

ภาควิชาศัลยศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร 10700.

เมื่อเดือนพฤษภาคม 2558 ที่ผ่านมา ผู้นิพนธ์ได้มีโอกาสไปร่วมประชุมและนำเสนอผลงานวิชาการในการประชุมนานาชาติเรื่องการประชุมเพื่อการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาที่เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งในการประชุมวิชาการครั้งนี้ผู้นิพนธ์เป็นคนไทยเพียงคนเดียวที่ได้เข้าร่วมในการประชุม ผู้นิพนธ์จึงขอนำเสนอประเด็นสำคัญของการประชุมครั้งนี้ เพื่อให้ผู้สนใจได้รับข่าวสารเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาการประเมินผลในระดับอุดมศึกษา

การประชุมวิชาการครั้งนี้มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า International conference: Assessment for learning in higher education ซึ่งจัดโดย Center for the enhancement of teaching and learning, University of Hong Kong ระหว่างวันที่ 13 – 15 พฤษภาคม 2558 โดยเป็นการจัดประชุมวิชาการนานาชาติครั้งที่ 2 ของหน่วยงาน (ก่อนหน้านี้เคยจัดประชุมเรื่อง Enhancing learning experiences in higher education เมื่อปีพ.ศ. 2553) ในบทความนี้ผู้นิพนธ์จะบรรยายภาพรวมของการประชุม แล้วจะเล่าเนื้อหาการประชุมในหัวข้อที่สำคัญบางหัวข้อ นำเสนอเนื้อหาของงานวิจัยที่ผู้นิพนธ์นำไปเสนอผลงาน แล้วทำการสรุปประเด็นการเรียนรู้จากการไปร่วมกิจกรรมวิชาการในครั้งนี้ตามลำดับ

ภาพรวมของการประชุม

การประชุมวิชาการครั้งนี้ได้รับความสนใจจากนักวิชาการจากหลากหลายประเทศ มีผู้สนใจส่งผลงานวิชาการมานำเสนอมากกว่า 250 งานจาก 30 ประเทศ ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมครั้งนี้ในรูปแบบของการนำเสนอด้วยวาจา (oral presentation) จำนวน 106 ผลงาน และ นำเสนอด้วยโปสเตอร์ (poster presentation) จำนวน 39 ผลงาน (อัตราตอบรับร้อยละ 58)¹ การประชุมประกอบด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการก่อนเปิดการประชุม (preconference workshop) จำนวน 3 เรื่องในเวลา 1 วัน ตามด้วยการประชุมวิชาการ 2 วัน มีผู้สนใจเข้าร่วมการประชุมกว่า 300 คน โดยส่วนใหญ่เป็นผู้เดินทางมาจากต่างประเทศ² โดยเนื้อหาการประชุมมุ่งประเด็นสำคัญที่การจัดการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา และมีการจัดแบ่งเนื้อหาการประชุมออกเป็นประเด็นหลักทั้งหมด 6 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่ การพัฒนาการประเมินรูปแบบใหม่ (innovative assessment approaches), การตอบสนองของผู้เรียนต่อการประเมินผล (students' responses to assessment), การให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการประเมิน (assessment and feedback), การปรับเปลี่ยนของสถาบันในด้านการประเมินผล (institutional initiatives in assessment), การประเมินความสามารถทางวิชาชีพ (assessing professional competencies), และประเด็นอื่น ๆ ในการประเมินผลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ (other issues in assessment for learning)¹

เนื้อหาการประชุมในหัวข้อที่สำคัญ

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการก่อนเปิดการประชุม (preconference workshop)

การประชุมนี้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการก่อนเปิดการประชุม 3 เรื่อง ดังนี้

1.1 การประเมินอย่างชาญฉลาด: การมุ่งสู่ชุมชนของผู้ปฏิบัติ (Wise assessment: Towards a community of practice)

ที่ University of Hong Kong มีการจัดทำโครงการประเมินอย่างชาญฉลาด (Wise assessment project) ซึ่งเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของอาจารย์จากหลากหลายคณะ และภาควิชา ในการนำเสนอแนวคิดในการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษาในรูปแบบที่จะทำให้เกิดการส่งเสริมการเรียนรู้ ให้ได้ผลลัพธ์ตามมาตรฐานของวิชาชีพ ด้วยการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้จากชุมชนของผู้ปฏิบัติ (Community of practice) ที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยในปัจจุบันโครงการนี้ได้เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการประเมินนักศึกษาในทิศทางหลัก ๆ 4 ทิศทางด้วยกัน คือ การประเมินรูปแบบใหม่ในรายวิชาหลัก การประเมินการเรียนรู้จากประสบการณ์ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และ ประเด็นเกี่ยวกับความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับมาตรฐาน³

1.2 หลักฐานการเรียนรู้ของนักศึกษา - ทำได้และอย่างไร (Evidence of student learning outcomes – why and how?)

ในยุคปัจจุบันมีความจำเป็นที่อาจารย์จะต้องแสดงให้เห็นหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าเมื่อนักศึกษาได้รับประสบการณ์การเรียนรู้แล้วได้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ขึ้นจริง Dr. Chan และ Prosser ได้เน้นประเด็นสำคัญสองประเด็นคือ ทำไม่ต้องทำ และ ทำอย่างไร

เหตุผลสำคัญที่ต้องทำการแสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ของการเรียนรู้คือ การแสดงสัมฤทธิ์ผลของการสอน เพื่อให้สถาบันผ่านการตรวจสอบตามเกณฑ์ประกันคุณภาพ

ส่วนการทำอย่างไรนั้น Dr. Chan และ Prosser ได้นำเสนอแนวคิดที่ว่าหลักฐานการเรียนรู้แสดงได้ด้วย

การวัดผลสองรูปแบบซึ่งควรทำควบคู่กัน ได้แก่ 1. การวัดผลโดยตรง เช่น การสอบด้วยข้อสอบมาตรฐาน แฟ้มสะสมงาน การทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น และ 2. การวัดผลทางอ้อม เช่น การสัมภาษณ์นักศึกษาในกลุ่ม การสำรวจความเห็นของผู้ใช้บัณฑิต อัตราการเข้าศึกษาต่อ เป็นต้น⁴

1.3 เกณฑ์มาตรฐาน และการตัดสินใจในการประเมินจากสถานการณ์จริงในระดับอุดมศึกษา (Criteria, standards, and judgment practices in assessing performance-based tasks in higher education)

Dr.Bridges, Botelho, และ Wyatt-Smith มุ่งเน้นที่การประเมินจากการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงซึ่งจะต้องมีการคำนึงถึงความถูกต้อง เทียบตรง และความน่าเชื่อถือของผลการประเมินซึ่งมีความท้าทายว่าการประเมินด้วยการทำข้อสอบข้อเขียน กระบวนการที่สำคัญยิ่งในการประเมินรูปแบบนี้คือการพัฒนาแบบประเมิน (rubrics) ที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับรูปแบบการทำงานในสถานการณ์จริงและผลการประเมินสามารถตรวจสอบได้⁵

2. การประชุมห้องใหญ่ (Keynote speech)

การประชุมวิชาการนี้มีหัวข้อสำคัญที่นำเสนอในการประชุมห้องใหญ่ (keynote speech) จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

2.1 การประเมินผลในระบบที่มีการเรียนตัวอย่างเหมาะสม (Assessment in a constructively aligned system)

ศาสตราจารย์ Biggs กล่าวถึงระบบการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีการจัดเรียงตัวขององค์ประกอบอย่างสร้างสรรค์ (constructive alignment) ซึ่งทำได้โดยการระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการ (Intended Learning Outcomes: ILO) ให้ชัดเจน แล้วทำการออกแบบการสอนและการประเมินผลให้ตรงตามผลลัพธ์ที่ระบุดังกล่าว โดยใช้เครื่องมือประเมินผลทั้งเชิงปริมาณ และ เชิงคุณภาพ⁶

2.2 การประเมินเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในวิชากฎหมายและวิชาอื่น ๆ (Assessment for student learning in law and beyond)

ศาสตราจารย์ Carless นำเสนอผลงานวิจัย ที่ทำการรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ผู้เคยได้รับรางวัลการ สอนดีเด่น พบว่าลักษณะสำคัญที่อาจารย์ที่ดีจะจัดไว้ใน การประเมินผู้เรียน ได้แก่ 1. ความต่อเนื่อง (sustained engagement) โดยใช้รูปแบบการประเมินที่หลากหลาย ประเมินผู้เรียนหลายครั้งตลอดช่วงเวลาการเรียน 2. ความ เสมือนจริง (authenticity) คือประเมินในสิ่งที่ต้องเอาไป ใช้ในการทำงานจริง 3. ความยืดหยุ่น (flexibility) คือ ผู้เรียนมีโอกาสเลือกรูปแบบ และวิธีการประเมินผลหรือ ส่งงานตามความถนัด 4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (feed-back) และ 5. การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี เป็นที่ไว้วางใจ ของผู้เรียน (relational trust)

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ Glofcheski ยังได้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการประเมินผลด้วยรูปแบบ ที่น่าสนใจที่ให้กับนักศึกษาริชาภิบาล โดยให้นักศึกษา นำเสนอภาพถ่ายที่ถ่ายจากชุมชน แล้วนำเสนอประเด็น ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาพดังกล่าว ซึ่งทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้คิดทบทวนประสบการณ์ (reflection) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต⁷

2.3 การเพิ่มการเรียนรู้โดยพัฒนาสิ่งที่ทำการ ประเมิน: การทำให้นักเรียนวิ่งตามเป้าหมาย (Improving learning by improving what is assessed: Student as goal chasers)

ศาสตราจารย์ Sadler มุ่งเน้นว่าการประเมิน ผู้เรียนที่ต้นนี้ ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องให้เต็มศักยภาพของเขา อย่าให้ผู้เรียนพอใจเพียง แค่ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีมาตรการสำคัญคือ 1. ต้องทำการประเมินผลงานที่หลากหลาย 2. ให้ผู้เรียน เห็นตัวอย่างของชิ้นงานที่มีคุณภาพแตกต่างกันตั้งแตงาน ที่ไม่ดี งานที่พอใช้ได้ จนถึงงานที่มีคุณภาพดี 3. ทำการ ประเมินผลงานด้วยแบบประเมินหลายระดับ (rubrics) 4. ทบทวนรูปแบบการคิดคะแนนว่าควรรวมคะแนนจาก ผลการประเมินหลายแบบไปเป็นคะแนนรวมแล้วทำการ ตัดเกรดจากคะแนนรวมดังกล่าวหรือไม่ และ 5. สนับสนุน ให้นักศึกษาพัฒนาคุณภาพของงาน แม้ว่าจะงานของเขาจะ ผ่านเกณฑ์ประเมินแล้วก็ตาม⁸

2.4 เราทำการประเมินไปเพื่ออะไร: วิธีการ ประเมินผลที่ปฏิบัติกันแต่ดั้งเดิมส่งผลเสียต่อการ เรียนรู้หรือไม่ (What are we assessing for? Does conventional assessment undermine learning outcomes?)

ศาสตราจารย์ Boud ได้ให้ความเห็นว่าการ ประเมินผลในยุคปัจจุบันต้องมีลักษณะที่แตกต่างไปจาก การประเมินผลรูปแบบดั้งเดิม กล่าวคือ การที่นักศึกษา ทำข้อสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ไม่ได้เป็นตัวรับประกัน ว่านักศึกษาคนนั้นจะออกไปทำงานในสังคมได้อย่าง มีประสิทธิภาพ การประเมินที่เหมาะสมนั้นต้องเน้นให้ นักศึกษาสามารถเอาความรู้ และทักษะไปใช้ในบริบทการ ทำงานได้ด้วย เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกัน จึงควร ให้นักศึกษาสามารถใช้ผลงาน หรือ กิจกรรมที่แตกต่างกัน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาผ่านเกณฑ์ประเมินเกณฑ์ เดียวกันได้⁹

3.การนำเสนอผลงานห้องย่อย (Concurrent sessions)

เนื่องจากมีผลงานวิชาการมาร่วมนำเสนอในงาน ประชุมนี้มากมาย มีการแบ่งเป็นห้องย่อยนำเสนอผลงาน พร้อมกันถึงหกห้อง ผู้เข้าประชุมเลือกเข้าฟังตามหัวข้อ ที่ตนสนใจ ในบทความนี้ผู้พิมพ์ขอนำเสนอผลงานที่ น่าสนใจบางงานเท่านั้น

- สภาการพยาบาลฮ่องกงได้พัฒนาระบบ การประเมินความสามารถทางการพยาบาล (nursing competencies) อย่างรอบด้าน โดยมีมิติสำคัญที่ทำการ ประเมินสามประการ ได้แก่ ความสามารถที่เป็นพื้นฐาน ของการเรียนรู้ ความสามารถที่ช่วยส่งเสริมการปฏิบัติ หน้าที่ในวิชาชีพ และ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ ความรู้ในการจัดการปัญหาในชีวิตจริง โดยในแต่ละมิติจะ ทำการพัฒนาเครื่องมือเป็นมาตรวัดหลายระดับ (rubrics) เพื่อประเมินความรู้ ทักษะ และเจตคติให้ครบทุกด้าน¹⁰

- Hoi และคณะ ได้พัฒนาเครื่องมือในการ ประเมินความมั่นใจในความสามารถในการเป็นอาจารย์ จากการศึกษาพบว่ามีความสามารถหลักอยู่สามประการ ได้แก่ ความสามารถในการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ ความ สามารถในการจัดการห้องเรียน และ ความสามารถในการ

การตั้งให้นักเรียนสนใจบทเรียน ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือพบว่า เป็นเครื่องมือที่มีความเที่ยงสูง และแยกแยะอาจารย์ตามระดับความมั่นใจในความสามารถการเป็นอาจารย์ได้ดี¹¹

- Hillier และ Fluck ได้นำเสนอรูปแบบการสอบด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถจัดสอบในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ให้นักศึกษาหลายพันคนสามารถสอบได้พร้อมกัน โดยการใช้คอมพิวเตอร์ส่วนตัวของแต่ละคนทำข้อสอบและบันทึกคำตอบลงใน USB drive ที่ได้รับจากผู้คุมสอบ ซึ่งทำการเก็บคั่นไปตรวจคำตอบตอนท้ายของการสอบ¹²

- Roberts นำเสนอการพัฒนาแบบ e-Portfolio เพื่อประเมินการเรียนรู้ในหลักสูตรที่ทำการสอนในรูปแบบ MOOC (Massive Open Online Course)¹³

- Lasen และคณะ นำเสนอแนวทางการปรับเปลี่ยนทั้งสถาบันในการส่งเสริมการเรียนรู้ การสอน และการประเมินผลอย่างเป็นระบบที่จัดทำใน James Cook University โดยมีกรวางนโยบายสำคัญสี่ประการ คือ 1. มุ่งเน้นการทำให้เนื้อหาวิชามีความเข้าใจง่ายขึ้น 2. พัฒนาศักยภาพทางภาษาและคณิตศาสตร์ในผู้เรียน 3. พัฒนานักเรียนให้เห็นความสามารถของตนและทิศทางการเข้าสู่อาชีพที่ต้องการ, และ 4. ส่งเสริมให้มีการผสมผสานการสอนและการประเมินผลอย่างลงตัว¹⁴

- Magsino นำเสนองานวิจัยเปรียบเทียบการสอนชีววิทยาทางทะเลแบบดั้งเดิม (ครูเป็นศูนย์กลาง ใช้การบรรยายเป็นหลัก) กับวิธีแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่าการสอนแบบดั้งเดิมทำให้นักศึกษาทำคะแนนได้ดีในการสอบกลางภาค แต่การสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลางทำให้นักศึกษามีพัฒนาการการคิดวิเคราะห์ที่ดีกว่า และนำไปสู่คะแนนสอบที่ดีกว่าในช่วงปลายภาค ทำให้ผู้วิจัยสรุปว่าการสอนทั้งสองรูปแบบมีข้อดีแตกต่างกัน ควรมีการใช้ทั้งสองรูปแบบผสมผสานกันจึงจะทำให้ นักศึกษาได้รับความรู้พื้นฐานที่ดีและความสามารถในการคิดวิเคราะห์และร่วมทีมทำงานกับผู้อื่นได้ดีด้วย¹⁵

- Fox นำเสนอการจัดการสอนให้นักศึกษาระดับปริญญาโทโดยใช้กระบวนการประเมินผลส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ โดยมีการใช้เทคโนโลยีสนับสนุน พบว่าหลักสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จคือ AIR ได้แก่ Activity

(การจัดกิจกรรม), Interactivity (การมีปฏิสัมพันธ์), และ Reflectivity (การทบทวนประสบการณ์)¹⁶

- Chan และคณะ ทำการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการทำข้อสอบของนักศึกษาระหว่างระบบการสอบบนคอมพิวเตอร์เทียบกับการสอบด้วยข้อสอบกระดาษ พบว่าการสอบในทั้งสองระบบนักศึกษาได้คะแนนสอบไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาที่ทำการสอบในระบบคอมพิวเตอร์ใช้เวลาทำข้อสอบน้อยกว่า นักศึกษาที่สอบด้วยข้อสอบกระดาษอย่างชัดเจน ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำข้อสอบของนักศึกษาในระบบสอบบนคอมพิวเตอร์ดีกว่าการสอบด้วยข้อสอบกระดาษ¹⁷

- Law และคณะ รายงานประสบการณ์การจัดสอบวิชาพยาธิวิทยาผ่านระบบ online โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเปิดหนังสือหาคำตอบได้ (open book exam) และทำข้อสอบจากบ้าน พบว่านักศึกษามีการส่งคำตอบให้ทัน ทำให้ต้องมีการปรับรูปแบบการสอบให้มีการจำกัดเวลา และมีการสุ่มข้อสอบให้นักศึกษาแต่ละคนเจอข้อสอบที่ต่างกัน เพื่อให้สามารถประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละคนได้อย่างแท้จริง¹⁸

ผลงานวิจัยของผู้นิพนธ์

ในการไปร่วมประชุมวิชาการในครั้งนี้ ผู้นิพนธ์ได้มีโอกาสนำเสนอผลงานวิจัยที่ดำเนินการศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในรูปแบบของโปสเตอร์ ผลงานที่นำเสนอคือการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษาแพทย์ (The development and validation of performance ratings of medical students)¹⁹

ที่มาของงานวิจัยนี้เริ่มต้นจากปัญหาการประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างภาควิชา ประกอบกับสิ่งที่ทำการประเมินไม่ครอบคลุมความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา และผลการประเมินแยกแยะนักศึกษาตามระดับความสามารถได้ไม่ค่อยดี จึงนำไปสู่การสร้างเครื่องมือประเมินความสามารถในเวชปฏิบัติใหม่ซึ่งมีหัวข้อประเมินทั้งหมด 12 หัวข้อ แต่ละหัวข้อประเมินบน

มาตรฐานสี่ระดับ (ไม่สู้ดี, ผ่าน, ดี, และดีเด่น) แต่ละระดับของการประเมินของแต่ละหัวข้อมีการระบุพฤติกรรมที่นักศึกษาต้องแสดงออกเพื่อได้รับการประเมินในระดับดังกล่าว ผู้นิพนธ์ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 เป็นเวลาหนึ่งปีการศึกษาได้รับใบประเมินจำนวน 5339 ใบที่ทำการประเมินนักศึกษาจำนวน 241 คนจาก 78 หน่วยงาน แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ด้วยโมเดลให้คะแนนหลายระดับสามตัวแปรแบบราซช์ (Three-faceted partial credit Rasch model) พบว่าหัวข้อที่ทำการประเมินทั้ง 12 หัวข้อทำงานได้ดี ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือดีมาก มีดัชนีความเที่ยงภายใน 0.94 ในหัวข้อที่ประเมินนี้มี 7 หัวข้อที่ระดับการให้คะแนนแบ่งระดับความสามารถเป็นสี่ระดับ แต่มี 5 หัวข้อที่ระดับการให้คะแนนแบ่งระดับความสามารถเป็นสามระดับ

(workplace-based assessment) มีแนวโน้มจะได้รับการพัฒนามากขึ้น

- การประเมินผลมีการใช้รูปแบบผสมระหว่างการประเมินเชิงปริมาณ (quantitative approach) กับการประเมินเชิงคุณภาพ (qualitative approach) กล่าวคืออาจารย์พึงให้ความสนใจไม่ใช่ว่าเพียงจำนวนครั้ง หรือตัวเลขคะแนน แต่สนใจในรายละเอียดเชิงคุณภาพของผลงานของนักศึกษาด้วย มีแนวโน้มการใช้แบบประเมินหลายระดับ (rubrics) มากขึ้น

- มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้และการประเมินผลมากขึ้น มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ online มากขึ้น มีการใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยในการประเมินผลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ePortfolio หรือ computer-based test เป็นต้น

สรุปประเด็นการเรียนรู้จากการไปร่วมประชุม

จากการไปร่วมประชุมวิชาการในครั้งนี้ ผู้นิพนธ์ได้ข้อสรุปสำคัญที่เป็นทิศทางการพัฒนาการประเมินผลในระดับอุดมศึกษาหลายประการ ดังนี้

- การประเมินผลเป็นประเด็นการศึกษาที่สำคัญและกำลังได้รับความสนใจอย่างมากในทุกภูมิภาคทั่วโลกมีความตื่นตัวในการพัฒนาวิธีการประเมินผลแบบใหม่และทำวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลอย่างกว้างขวาง

- การประเมินที่ท่ระหว่างการศึกษา (formative assessment) มีความสำคัญมาก และกำลังเป็นประเด็นที่ได้รับการพัฒนามากกว่าการประเมินที่ทำเมื่อสิ้นสุดการศึกษา (summative assessment) จุดเน้นที่สำคัญคือการนำผลการประเมินไปให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น

- รูปแบบการประเมินผลที่ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างมากคือการประเมินการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง (performance assessment) ซึ่งตรงกับระดับการประเมินผลจากการปฏิบัติจริง (does) ตาม Miller's pyramid²⁰ กล่าวคือนักศึกษาต้องสามารถเอาความรู้ทักษะ และเจตคติที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้จริง จึงจะบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ รูปแบบการประเมินในที่ทำงาน

เอกสารอ้างอิง

1. University of Hong Kong. International conference: Assessment for learning in higher education Hong Kong 2015.
2. Center for the enhancement of teaching and learning (CETL) University of Hong Kong. International Conference: Assessment for learning in higher education 2015. Available at www.cetl.hku.hk/conf2015/, Accessed September 2015.
3. Bilbow G, Hounsell D. Wise assessment: Towards a community of practice. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
4. Chan C, Prosser M. Evidence of student learning outcomes - why and how? Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
5. Bridges S, Botelho M, Wyatt-Smith C. Criteria, standards and judgment practices in assessing performance-based tasks in higher education: Opportunities from professional programmes. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
6. Biggs J. Assessment in a constructively aligned system. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
7. Carless D, Glofcheski R. Assessment for student learning in law and beyond. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
8. Sadler R. Improving learning by improving what is assessed: Students as goal chasers. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
9. Boud D. What are we assessing for? Does conventional assessment undermine learning outcomes? Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
10. Tiwari A, Lai P. Nursing competence: Too elusive to be assessed? Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.

11. Hoi CKW, Zhou M, Teo T. Assessing teacher efficacy and teaching regulation: An initial study. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
12. Hillier M, Fluck A. Transforming exams into e-Exams. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
13. Roberts S. ePortfolios: Towards lifelong learning. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
14. Lasen M, Navin F, Angela H. A whole of institution approach to supporting learning, teaching and assessment. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
15. Magsino RM. Assessment of student learning achievement in a marine biology class: Comparison between traditional and constructivist instruction. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
16. Fox B. Assessment driving the learning, technology supporting the process: A decade in review. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
17. Chan HWK, Wan THK, Cheung OCG, et al. Test efficiency of computer-based testing for summative assessment - A quasi-experimental evaluation. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
18. Law H, Csete J. Unexpected learning outcomes from using online assessment. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
19. Iramaneerat C. The development and validation of performance ratings of medical students. Paper presented at: International conference: Assessment for learning in higher education 2015; Hong Kong.
20. Miller GE. The assessment of clinical skills/ competence/ performance. Acad Med. 1990;65:S63-67.